

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

tom designat. Idem patet ex verbis D. Thomae supra relatis, quibus asserit, quod ex divina misericordia excacatio ad tempus ordinatur medicinaliter ad salutem electorum. Hoc enim verbum *ordinatur*, causam finalem, & non solum eventum significat.

Denique, Quod conducit ad aliquem finem, potest ex eius intentione preparari & amari: Sed permissio peccati ad finem praedestinationis conducit, cum conducatur ad humilitatem, poenitentiam, gratiarum actionem, & similes actus virtutum; qui ad vitam aeternam ordinantur: Ergo ex intentione talis finis potest à Deo preparari, & consequenter sic preparari. Si enim ex tali fine preparari potest, non est cur de facto non prepararetur, cum id conducatur maximè ad ostensionem divinae sapientiae, providentiae, omnipotentiae, & dilectionis erga electos.

101. Confirmatur: Permissio peccati, cum sit effectus divinae providentiae, quae est ordinatio medicorum in finem, est volita à Deo propter aliquem bonum finem: ut enim dicit Augustinus in Enchir. cap. 11. *Deus cum sit summè bonus, nullo modo sineret aliquid mali esse in operibus suis, nisi esset ad id omnipotens & bonus, ut bene faceret etiam de malo. Sed non potest excogitari finis permissionis peccati, qui sit melior, & ordini divinae sapientiae & providentiae convenientior, quam salus & profectus spiritualis ipsorum electorum: Ergo ex eius intentione & amore est volita à Deo in electis permissio peccatorum.*

102. Ex dictis colliges, permissionem peccatorum in reprobis esse effectum praedestinationis electorum; conducit enim ad finem praedestinationis, & ex hac intentione preparatur à Deo, ut constat ex Apostolo ad Roman. 9. ubi ait: *Sustinuit id est permisit, ut ibidem exponit D. Thomas in multa patientia vasa irae, apta ad interitum, ut ostenderet divitias gloriae suae in vasa misericordiae, quae preparavit in gloriam.* Et cap. 11. loquens de ruina Iudeorum haec scribit: *Nunquid sic offenderunt ut caderent? absit: illorum delicto salus est gentibus, ut illi auferantur; quod si delictum eorum divitiae sunt mundi. & diminutio eorum divitiae gentium, amissio eorum reconciliatio est mundi. Fracti sunt rami ejus, ut ego miserar, &c.* Videri etiam potest S. Thomas ad Roman. 8. lectione 6. ubi docet, quod sicut malum, quod accidit in universo, non semper ordinatur ad bonum illius, cui accidit, bene tamen ad bonum universi: ita malum culpae, seu permissio illius, non semper eligitur in bonum ejus, cui permittitur peccatum, bene tamen in bonum nobilissimarum partium, scilicet electorum: juxta illud Proverb. 11. *Qui stultus est, serviet sapienti: quia scilicet, inquit S. Doctor, Etiam mala peccatorum in bonum justorum cedunt, quia Deus illos propter se diligit, secus autem peccatores; nam sicut per culpam jumenta facta sunt, juxta illud Psalmista: *Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis: ut jumenta tractantur à Deo: totum quod in illis est, in utilitatem sanctorum dirigendo & ordinando.**

S. III.

Solvuntur objectiones.

103. Obijcies primò: Effectus praedestinationis debet esse gratia & beneficium Dei, cum

praedestinatio secundum Augustinum sit preparatio gratiae & beneficiorum Dei: Sed permissio peccati non est gratia, nec beneficium Dei, sed potius denegatio gratiae & beneficiorum. Ergo non est effectus praedestinationis.

Confirmatur, Saltem negari non potest quia majus bonum sit ipsa gratia, quam negatio ejus. Ergo denegatio gratiae nunquam potest esse gratia & beneficium respectu hominis. Consequentia videtur manifesta: quomodo enim potest esse beneficium & gratia id, quod tollit majus beneficium & majorem gratiam?

Ad objectionem respondeo distinguendo. Majorum. Debet esse gratia, vel intrinseca & ratione sui, vel extrinseca & ratione alterius ad quod ordinatur, concedo Majorum, Intrinseca & ratione sui semper, nego Majorum, & sub eadem distinctione Minorum, nego Consequentiam. Nam licet permissio peccati intrinseca & ratione sui gratia non sit, prout tamen ordinatur ut praedestinatus humilior, gratia est extrinseca, & Dei beneficium: juxta illud Propheta, *Bonum mihi Domine, quod humiliasti me. Unde Ambrosius: Fidelis factus est Petrus, postquam fidem se perdidisset deservit, atque adeo majorem gratiam reperit, quam amisit.*

Ad confirmationem dicendum, quod licet majus bonum sit ipsa gratia, quam denegatio ejus, si haec duo praesententur secundum aliquas extrinsecas circumstantias & ordinatione divini, interdum majus bonum est, ac proinde Dei beneficium aliqua carentia gratiae ad tempus, quam gratia ipsa: quia fortasse si illo tempore homo esset in gratia, fieret remissior, aut superbius vel incautior, unde postea caderet in peccatum vel in culpam, & postea furens, humilior, cautior, & ferventior reviviscit. Sicut qui vult ignem ardentius accendi, aliquot guttas perge carbonem, & ad tempus extinguitur, ut fortius accendatur. Unde Gregorius: *Expleturque gratior Deo amore ardens vita post culpam, quam in securitate: ut peris innocentia.*

Obijcies secundò: Omnis effectus nostrae praedestinationis confertur nobis ex meritis Christi: Sed permissio peccati, seu denegatio gratiae efficacis ad evitandum peccatum, non confertur nobis ex meritis Christi: Ergo non est nostrae praedestinationis effectus. Major est certa, Minor probatur. Tum quia Christus non est mortuus ut praedestinati permittatur peccatum, sed potius ut eos praeservet à peccato. Tum etiam, quia aliàs Christus postulasset à Patre quod praedestinati gratiam denegaret, cum ab illo postulaverit omne praemium meritorum suorum, omnemque nostrae praedestinationis effectus. Ex quo potius sequeretur, quod etiam non possemus à Deo postulare, ut permitteret nos labi in peccatum, nobisque denegaret gratiam efficacem ad illud evitandum, quod videtur absurdum; cum potius quotidie Deum orare debeamus, ne nos inducat in tentationem, id est ne nobis gratiam efficacem ad evitandum peccatum, & superandas tentationes denegat. Sequela autem probatur.

Quod Christus potest petere, etiam à nobis potest postulari, cum orationes nostrae orationi Christi possint esse conformes: Ergo si Christus rogavit Patrem, ut permitteret nos aliquando labi in peccatum, id potest etiam à nobis postulari.

198. Respondeo concessa Majori, distinguendo Minorem, Permissio peccandi, præcisè & secundum se lapsa, non conferitur nobis ex meritis Christi, concedo, secundum quod est nobis utilis ad salutem, & prout ex illa aliquid bonum promittitur electis, puta humilitas, vel fervor charitativus, &c. Uade ad primam probationem dicti articuli, quod licet Christus non sit mortuarius, ut Deus absolute subtrahat nobis gratiam, mortuus tamen est, ut non aliter à Deo nobis subtrahatur aliquando, nisi ut talis subtractio sit occasio majoris boni, & medium ad salutem consequens, & idem dicendum est de oratione Christi.

Ad illud verò quod additur: In primis negari potest sequela Majoris, ad cujus probationem dicendum est, illud inter Christum & nos intercedere discrimen, quod voluntas Christi non est ipsa quæ peccatum est commissura, & ideo potest postulare permissionem peccati, abique eo quod ex eo possit inferri, illum in peccato permissio sibi complacere: voluntas autem nostra peccatum est commissura, unde si illius permissionem peteret, in peccato, virtualiter saltem & indirectè sibi complaceret.

199. Potest etiam secundo responderi, quod quamvis nos possumus desiderare, vel à Deo absolute petere permissionem peccandi, & denegationem illius efficacis, possumus tamen illam postulare sub conditione, nempe si ad majorem humilitatem, vel per te veritatem in gratia, à Deo iudicatur idonea. Vel etiam possumus petere ab illo absolute, & desiderare ordinationem, quæ divina misericordia fit de peccatis nostris ad bonum nostrum, & gloriam suam, hoc enim est desiderate effectum prædestinationis, sub formalitate quæ effectus ejus est.

200. Objicies tertio: Negatio gratiæ efficacis in qua consistit permissio peccati, ad finem prædestinationis non conducit: Ergo effectus prædestinationis non est. Consequentiã patet, Antecedens probatur, Primò quia negatio gratiæ efficacis est medium per se conducens ad finem reprobativum: Ergo nequit ad finem prædestinationis conducere, cum isti fines sint inter se oppositi, & consequenter media ad unum apta, ad alium consequendum nequeant esse idonea.

201. Secundo probatur. Negatio gratiæ efficacis non conducit ad finem tenorum prædestinationis, nempe manifestationem bonitatis & gratiæ Dei: Ergo nec ad finem proximum, scilicet beatitudinem. Consequentia est evidens, Antecedens autem probatur ex D. Thoma 1. parte quæst. 104. art. 4. ad finem corporis, ubi ait: *eligere aliquid in nihilum, non pertinet ad gratiæ manifestationem, cum magis per hoc divina potentia & bonitas ostendatur, quod res in esse conferret: unde simpliciter dictandum est, quod nihil omnino in nihilum redigatur.* Ex quibus verbis sic probatur assumptum: Quia annihilatio non est actio, sed carentia a virtutibus conservantibus, per quam bonitas & potentia divina manifestantur, infert D. Thomas annihilacionem non pertinere ad manifestationem gratiæ Dei: Ergo similiter cum denegatio gratiæ efficacis non sit actio Dei, sed carentia actionis gratiam infundentis, per quam divina bonitas & potentia manifestantur, non pertinet ad divinam gratiæ manifestationem, quæ est finis prædestinationis tenorum.

202. Respondeo negando Antecedens, ad cujus primam probationem, distinguo Consequens. Er-

A go nequit ad finem prædestinationis conducere, per se & ex natura rei, concedo. Per accidens & ex divina misericordia, nego. Quæ solutio sumitur ex D. Thoma supra relato, qui docet excusacionem, quæ denegacionem gratiæ efficacis importat, per se ordinari ad damnationem; ex misericordia verò divina in electis ordinari ad salvacionem; & in hoc maxime ostendi divinam omnipotentiam & misericordiam, quod ea media quæ ex natura sua tendunt in damnationem, in bonum prædestinatorum convertat, & colligat ex spinis uvas, & ex tribulis ficos.

Ad secundam nego Antecedens, ad cujus probationem, concessio Antecedente, distinguo Consequens. Non pertinet ad divinam gratiæ manifestationem, per se & ratione sui, concedo. Per accidens & ratione illius ad quod ordinatur, nego. Sicut enim licet annihilatio per se & ratione sui ad manifestationem divinæ gratiæ non conducatur, si tamen Deus illam ordinaret ad hoc ut homines à malo deterreret, vel ut illis manifestaret gratiam doni creationis, tunc per accidens, & ratione illius ad quod ordinaretur, Dei potentiam & bonitatem manifestaret. Ita etiam licet denegatio gratiæ in seipsa præcisè non manifestet gratiam & bonitatem Dei, illam tamen ostendit, quatenus ordinatur à Deo, ut ex illa peccator sumat occasionem majoris humilitatis, & perseverantiz in gratia.

S. IV.

Aliud argumentum solvitur.

Objicies ultimo: Si permissio peccati in electis esset effectus prædestinationis, maxime quia illa est volita & prædefinita à Deo ex intentione penitentiz, ratione cujus potest conducere in vitam æternam: Sed hoc dici nequit: Ergo nec illud. Major docetur communiter à Thomistis: Minor verò in qua est difficultas, probatur primò. Ex intentione sanitatis morbum permittere, non est prudentis & sapientis provisoris, sed crudelis medici: At peccatum morbus est, penitentia sanandus: Ergo repugnat Deum ex intentione penitentiz peccatum permittere.

Secundo, intentio penitentiz necessariò supponit prævisionem peccati, & consequenter ejus permissionem: Ergo permissio peccati nequit esse volita, & prædefinita à Deo ex amore & intentione penitentiz. Consequentia videtur manifesta, Antecedens probatur. Penitentia non est de primaria intentione Dei, sed bonum occasionatum, ut docet Damascenus lib. 2. fidei cap. 29. & alij Patres frequenter: At bonum occasionatum, cum non ametur nisi occasione mali, illius prævisionem necessariò supponit: Ergo intentio penitentiz necessariò supponit prævisionem peccati.

Confirmatur: Quia Christus Dominus prædestinatus fuit ut Redemptor, & consequenter ex intentione redimendi à peccatis, ejus prædestinatio supponit originalem culpam prævisam, ut contra Scotum docent nostri Thomistæ 3. parte quæst. 1. art. 3. At penitentia eligitur ut destructiva peccati: Ergo illius prævisionem supponit.

Terriò, intentio efficax penitentiz ante prævisum peccatum, est amor virtualis peccati: At repugnat Deo virtualis, sicut & formalis amor peccati: Ergo & penitentiam intendere ante peccatum prævisum, Minor patet: Major autem